अवारपारात्यन्तानुकामं गामी । (११/१८१२)

अवारपार अत्यन्त अनुकाम इत्येतेभ्यो द्वितीयासमर्थेभ्यः गामी इत्येतस्मिन्नर्थे खः प्रत्ययो भवति । [1]गमिष्यति इति गामी, 'भविष्यति गम्यादयः' (३.३.३/३१७१) इति । 'अकेनोर्भविष्यदाधमर्ण्ययोः' (३.२.७०/६२८) इति षष्ठीप्रतिषेधः । अवारपारं गामी अवारपारीणः ।

[५४३] विपरीताच्च ।

पारावारीणः ।

[५४४] विगृहीतादपी[2]ष्यते ।

अवारीणः[3] ।

अत्यन्तं गामी अत्यन्तीनः । भृशं गन्ता इत्यर्थः । अनुकामं गामी अनुकामीनः । यथेष्टं गन्ता इत्यर्थः ॥

समांसमां विजायते । (१२/१८१३)

समांसमाम् इति वीप्सा । सुबन्तसमुदायः प्रकृतिः । विजायते गर्भं धारयति [4]इति प्रत्ययार्थः । गर्भधारणेन [5]सकलाऽपि समा व्याप्यते इति अत्यन्तसंयोगे द्वितीया (२.१.२९/६९१) । [6]समांसमां विजायते समांसमीना गौः । समांसमीना वडवा ।

[५४५] [7]पूर्वपदे सुपो[8]ऽलुग् वक्तव्यः ।

केचित्तु समायां [9]समायां विजायते इति विगृह्णन्ति, [10]गर्भमोचने तु विजनिर्वर्तते इत्याहुः । तेषां पूर्वपदे यलोपमात्रं निपात्यते, परिशिष्टस्य[11] अलुग्वक्तव्यः ।

[५४६] अनुत्पत्तावुत्तरपदस्य च वा यलोपो वक्तव्यः । (म. भा. २.३७४)

[12]समांसमां विजायते, समायां समायां विजायते इति वा ॥

अद्यश्वीनावष्टब्धे । (१३/१८१४)

विजायते इति वर्तते । अद्यश्वीन इति निपात्यते अवष्टब्धे विजने, आसन्ने प्रसवे । आविदूर्ये [1]हि[3] मूर्धन्यो विधीयते 'अवाच्चालम्बनाविदूर्ययोः' (८.३.६८/२२७३) इति । अद्य वा श्वो वा विजायतेऽद्यश्वीना गौः । अद्यश्वीना वडवा । केचित् तु विजायते इति नानुवर्तयन्ति, अवष्टब्धमात्रे निपातनमित्याहुः । अद्यश्वीनं मरणम्, अद्यश्वीनो वियोगः इति ॥

---

1. गमेः भविष्यति इत्यधिकम् ह. 2. भवति क. 3. पारीणः इत्यधिकम् क. फ. 4. प्रसूता इत्यर्थः क. 5. च इत्यधिकम क. फ. 6. समांसमांशब्दात् तदिति द्वितीयासमर्थात् विजायते इत्येतस्मिन्नर्थे खप्रत्ययो भवति इत्यधिकम् क. 7. पूर्वपदस्य ह. 8. निपातनात् इत्यधिकम् ह. 9. समायां नास्ति फ. 10. गर्भविमोचने ब. क. ड. फ. 11. च इत्यधिकम् फ. 12. चकारात् पूर्वपदस्य च लोपो वक्तव्यः इत्यधिकम् ड. 13. वा ड.